

5088

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА № 333

В. Д.

ВОЕННО АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

ОТ
Проф. ПЕТКО СТАЙНОВ

ВТОРО ОСНОВНО ПЕРЕРАБОТЕНО ИЗДАНИЕ

„БИБЛИОТЕКА“
ВОЕННА АКАДЕМИЯ

СОФИЯ
УНИВЕРСИТЕТСКА ПЕЧАТНИЦА
1946

2133/952

5088

ПРЕДИСЛОВИЕ КЪМ ВТОРОТО ИЗДАНИЕ

Прибегване до второ издание на настоящия труд се наложи не само поради пълното изчерпване тиража на първото издание, но и поради основните промени, настъпили в устройството и в политическия живот на страната след революцията от 9 септември 1944 г. и обявяването България за народна република. Тия промени засегнаха в много отношения и войската, поради което стана нужна една голяма част от този труд, посветен на войската, да се преработи коренно.

С приключването на преговорите за мир не може да се счете, че е турен вече край на всички войни и че занаят войската ще загуби своето значение, като остане само като страж на вътрешния ред и на крайграничната безопасност. Международното положение и усилията на всички държави да се въоръжават показват, че войската в никой случай не губи своето значение в упазването независимостта на държавата и осъществяването задачите на държавната политика. Напротив, цялостната война, каквато се очертава да бъде и всяка война, разширява още повече ролята и значението на войската и прави от въпросите, свързани с войската и войната една много широка област, която обхваща не само организацията и функционирането на военните сили, но и целия стопански и културен строй на страната.

Той трябва да бъде проучен именно с оглед на новонастъпилите събития у нас и в света. Това ново проучване на войската и войната по вътрешното право ние си поставяме като задача на предлаганото ново издание на „Военно-административно право“.

П. СТ.

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

Предисловие към второто издание	3
Въведение	4

ДЯЛ ПЪРВИ

Война и войска

Глава първа

Войната по вътрешното право 7—12

§ 1. Обща характеристика на войната	7
§ 2. Войната в миналото	9
§ 3. Цялостната война	10

Глава втора

Правен характер на войската 12—17

§ 1. Предназначение на войската	12
§ 2. Войската като организирана въоръжена сила	15

Глава трета

Войската като обществена служба 18—23

§ 1. Елементи на обществената служба във войската	18
§ 2. Правно естество на актовете на войската	19
§ 3. Твърдението, че войската е отделна власт	21

Глава четвърта

Командуването на войската 24—34

§ 1. Разполагане (разпореждане) с войската	24
§ 2. Ръководство и контрол на войската	25
§ 3. Командуването	27
§ 4. Главното командване	29
§ 5. Управлението на войската	32

ДЯЛ ВТОРИ

Организация на българската войска

Глава първа

История на българската войска 35—37

§ 1. Учредяване на българската войска	35
§ 2. Организация на българската войска по Ньойския договор	36
§ 3. Организация на българската войска в предвечерното на свет. война	37
§ 4. Българската войска според Парижкия договор	37

Глава втора

Военната служба 37—44

§ 1. Военната служба като лична повинност	38
§ 2. Военната служба като изгода, право и привилегия	39
§ 3. Военната служба като чест	40
§ 4. Попълването на войската	41

Глава трета

Изключения от общата военна служба 45—51

§ 1. Изключения от военна служба	45
§ 2. Освобождаване от служене	46
§ 3. Препятствия за служене	48
§ 4. Недостойни да служат военна служба	48
§ 5. Облекчаване за служене	48
§ 6. Отдаване	49
§ 7. Заместване	50
§ 8. Военен данък	50
§ 9. Уреждането на военните задължения	51

Глава четвърта

Устройството на военните сили 51—55

§ 1. Поделения на българската войска	51
§ 2. Трудови войски	53
§ 3. Гранична войска	55

Глава пета

Военни лица 56—72

§ 1. Определение на понятието военни лица	56
§ 2. Статутът на военните лица	57
§ 3. Правно положение на чиновете, спадащи към военните лица	60
§ 4. Правно положение на военнослужащи, неспадащи към военните лица	66
§ 5. Уволнение от военна служба	67
§ 6. Носенето на военната служба от военните лица	69

ДЯЛ ТРЕТИ

Характерни особености на българската войска

Глава първа

Военната дисциплина в мирно и във военно време 73—83

§ 1. За служебната дисциплина изобщо	74
§ 2. Военната дисциплина като служебна дисциплина	76
§ 3. Съдържание на понятието военна дисциплина	78
§ 4. Провеждането на военната дисциплина	81

Глава втора

Политическото възпитание на войската 83—92

§ 1. Военна дисциплина и политическо възпитание	84
§ 2. Войската и външната политика на държавата	85
§ 3. Действията на войската срещу вътрешни врагове	87
§ 4. Организация на политическото възпитание на войската	89
§ 5. Политическите и други права на военнослужащите	91

	Глава трета	Стр.
	Отношения между граждански и военни власти	92—95
§ 1.	Войската и правосъдието	93
§ 2.	Войската и другите ведомства	93
§ 3.	Съдействие от войската на милицията и полицията	94

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ

Особени положения

	Глава първа	
	Военно положение	96—105
§ 1.	Определение	96
§ 2.	Обявяването на военно положение	97
§ 3.	Условия за обявяване на военно положение	98
§ 4.	Последствия от обявяване на военно положение	101

Глава втора

	Военна мобилизация	105—110
§ 1.	Определение	105
§ 2.	Правни последствия от военната мобилизация	107
§ 3.	Повикване на временно обучение	108

Глава трета

	Обявяване на война	110—117
§ 1.	Определение на войната по вътрешното (администр.) право	110
§ 2.	Начини за обявяване на война	111
§ 3.	Правни въпроси, свързани с обявяването на война	115

ДЯЛ ПЕТИ

Военновременно стопанство

	Глава първа	
	Реквизиция	118—129
§ 1.	Определение	118
§ 2.	Условия и тежести на реквизицията	121
§ 3.	Обем на реквизицията	124
§ 4.	Органи за реквизиране	126

Глава втора

	Гражданска мобилизация	129—137
§ 1.	Определение	129
§ 2.	Еволюцията на гражданската мобилизация в България	132
§ 3.	Формална стопанска мобилизация	133
§ 4.	Особени стопански мерки във връзка с гражданската мобилизация	135
§ 5.	Субекти на гражданската мобилизация	136

Глава трета

	Финансова мобилизация	138—142
§ 1.	Определение	138
§ 2.	Влиянието на подготовката и воденето на войната върху бюджетите	139
§ 3.	Данъците и подготовката на войната	140
§ 4.	Военни заеми	141

Глава четвърта

	Войскови стопанисвания	143—149
§ 1.	Войскови имоти	143
§ 2.	Отчетността във войската	147
§ 3.	Материално обзавеждане на войската	148

Глава пета

	Войскови тегоби	149—151
--	---------------------------	---------

ДЯЛ ШЕСТИ

Поддържане бойния дух на населението

Глава първа

	Бойна и политическа подготовка на народа за войната	153—156
§ 1.	Духовна мобилизация	153
§ 2.	Военно-политическото възпитание	155

Глава втора

	Ограничение на вредни влияния върху духа на народа през войната	156—161
§ 1.	Възможността за ограничаване на свободите	156
§ 2.	Двата вида мерки	158

Глава трета

	Ограничение на материалните щети, причинени от войната	161—172
§ 1.	Грижи за пострадалите от войните	162
§ 2.	Издръжка поради военни причини (И. П.)	164
§ 3.	Щети от войната	168

Глава четвърта

	Бойни награди, поощрения, възнаграждения и доволствия	172—174
§ 1.	Материални поощрения	172
§ 2.	Нематериални награди	173